

Studie 1

Video calls for reducing social isolation and loneliness in older people ¹

Dit is een Cochrane rapid review waarin is onderzocht wat de effectiviteit is van video oproepen om sociale isolatie en eenzaamheid onder oudere volwassenen te verminderen. Hierin werden zowel randomized controlled trials (RCTs) als quasi-RCTs opgenomen, en de onderzochte populatie moest minstens 65 jaar oud zijn.

- Zij vonden drie cluster quasi-RCTs (totale n = 201). Hierbij werden video oproepen vergeleken met normale zorg in verzorgingstehuizen. Uitgevoerd voor de coronacrisis.
- Zij concluderen dat er momenteel erg onzeker bewijs is over het effect van video oproepen om eenzaamheid onder oudere volwassenen te verminderen.
- Er werden geen geïncludeerde studies gevonden die het effect op sociale isolatie onderzochten.
- Zij concludeerden ook dat er erg onzeker bewijs was voor de effectiviteit van video oproepen op depressie symptomen als uitkomstmaat.
- Er zijn rigoureuzere methoden nodig met meer diverse en representatieve deelnemers.

[Noone](#), C., McSharry, J., Smalle, M., Burns, A., Dwan, K., Devane, D., & Morrissey, E. C. (2020). Video calls for reducing social isolation and loneliness in older people: a rapid review. *Cochrane Database of Systematic Reviews*, (5)

Studie 2

¹ Deze rapid review heeft een gemiddelde tot hoge kwaliteit van bewijs. Beoordeeld met AMSTAR 2. Shea BJ, Reeves BC, Wells G, Thuku M, Hamel C, Moran J, Moher D, Tugwell P, Welch V, Kristjansson E, Henry DA. AMSTAR 2: a critical appraisal tool for systematic reviews that include randomised or non-randomised studies of healthcare interventions, or both. *BMJ*. 2017 Sep 21;358:j4008.

Loneliness in the UK during the COVID-19 pandemic: Cross-sectional results from the COVID-19 Psychological Wellbeing Study²

Deze Britse online cross sectionele vragenlijst studie gebruikt baseline data uit de COVID-19 Psychological Wellbeing Study. Het is geen gerandomiseerde steekproef, met minder mannen en oudere mensen. Data verzameling begon op de dag dat er in de UK een lockdown kwam (23 maart) en stopte op 24 april. Het gaat om associaties, niet om causale verbanden.

- Jonger zijn, alleen wonen of gescheiden zijn, de klinisch grens voor depressie scores, lagere slaapkwaliteit en moeilijkheden hebben om emoties te reguleren hingen negatief samen met eenzaamheid tijdens de eerste fase van de lockdown.
- Alle beschermende factoren voor eenzaamheid in deze studie waren sociale variabelen (getrouwd of samenwonend zijn, de hoeveelheid volwassenen in huishouden, beschikbaarheid van sociale steun).
- Auteurs suggereren op basis van bevindingen dat ondersteunende interventies om eenzaamheid te verminderen prioriteit moeten geven aan jongere mensen en mensen met psychische symptomen.
- Auteurs suggereren op basis van bevindingen dat het verbeteren van emotieregulatie en slaapkwaliteit, en het vergroten van sociale steun optimale eerste doelen kunnen zijn om de impact van COVID-19-regelgeving op de resultaten van de geestelijke gezondheid te verminderen.

[Groarke](#), J. M., et al. (2020). Loneliness in the UK during the COVID-19 pandemic: Cross-sectional results from the COVID-19 Psychological Wellbeing Study.

Studie 3

² Deze studie heeft een lage tot gemiddelde kwaliteit van bewijs. Beoordeeld met het GRADE Handbook (Schünemann et al) en Moola S, Munn Z, Tufanaru C, Aromataris E, Sears K, Sfetcu R, Currie M, Qureshi R, Mattis P, Lisy K, Mu P-F. Chapter 7: Systematic reviews of etiology and risk . In: Aromataris E, Munn Z (Editors). Joanna Briggs Institute Reviewer's Manual. The Joanna Briggs Institute, 2017. Available from <https://reviewersmanual.joannabriggs.org/>

Rapid systematic review of systematic reviews: what befriending, social support and low intensity psychosocial interventions, delivered remotely, are effective in reducing social isolation and loneliness among older adults? How do they work?³

Dit is een rapid systematic review waarin is gekeken naar interventies die eenzaamheid of sociale isolatie kunnen verminderen door remote interventies. De doelgroep was oudere volwassenen (50+), community dwelling, socially isolated, or at risk of loneliness. 9 sys reviews zijn geïnccludeerd.

- Ouderen staan positief tegenover ondersteunde video-communicatie interventies en deze hebben een positief effect op eenzaamheid en sociale steun
- Telefonisch vrienden maken is niet veel onderzocht, maar kwalitatieve studies geven aan dat het eenzaamheid en isolatie kan verbeteren
- Online discussiegroepen en fora hebben gemixte resultaten: ze lijken sociale steun te verhogen, maar er is minder bewijs voor eenzaamheid
- Het bewijs voor sociale netwerksites is zwak
- Karakteristieken die aanwezig zijn in effectieve interventies: stimuleer ontwikkeling van hechte relaties (vrij gevoelens uiten; ongestructureerde gesprekken met leeftijdsgenoten), stimuleer interacties (door deelnemers ervaringen/karakteristieken te laten delen en groepen in te delen op overeenkomsten (alleen vrouwen, zelfde leeftijd etc.)), stimuleer interacties door pastorale begeleiding.

[Boulton](#), E; Kneale, D; Stansfield, C; Heron, P; Sutcliffe, K; Hayanga, B; Hall, A; ... Todd, C; + view all (2020) Rapid systematic review of systematic reviews: what befriending, social support and low intensity psychosocial interventions, delivered remotely, are effective in reducing social isolation and loneliness among older adults? How do they work?

Studie 4

³ Deze rapid systematic review heeft een lage kwaliteit van bewijs. Beoordeeld met AMSTAR 2. Shea BJ, Reeves BC, Wells G, Thuku M, Hamel C, Moran J, Moher D, Tugwell P, Welch V, Kristjansson E, Henry DA. AMSTAR 2: a critical appraisal tool for systematic reviews that include randomised or non-randomised studies of healthcare interventions, or both. BMJ. 2017 Sep 21;358:j4008.

Lockdown Lives: A longitudinal study of inter-relationships amongst feelings of loneliness, social contacts and solidarity during the COVID-19 lockdown in early 2020⁴

Deze longitudinale studie liep van 19 maart tot 2 mei, 6 weken waarin 4 metingen zijn gedaan. Er is onderzocht met data van het PsyCorona project (www.psycorona.org), waarin data van 23 landen wordt verzameld. De subset die in deze studie is gebruikt bestond uit 4312 deelnemers die de baseline en tenminste 2 andere metingen compleet hadden ingevuld. De onderzoekers wilden bestuderen hoe de lockdown het sociale leven van mensen beïnvloedde en welke factoren de gevoelens van eenzaamheid van mensen beïnvloedden naarmate de lockdown vorderde.

- Meer frequente online contacten waren geassocieerd met lagere gevoelens van eenzaamheid.
- Hoewel online contacten gunstig zijn bij het bestrijden van gevoelens van eenzaamheid, maken mensen die zich eenzamer voelen minder vaak gebruik van deze strategie. Dit voorspelt vervolgens weer eenzaamheid op een later tijdstip.
- Online contacten bleken in deze studie niet te dienen niet als vervanging voor face-to-face contacten - in feite voorspelden meer frequente online contacten in eerdere weken een toename van face-to-face contacten in latere weken.
- Mensen met hogere solidariteit voelden zich minder eenzaam en hadden meer online contacten, en iets minder face-to-face contacten, vergeleken met mensen die weinig solidariteit voelden. Solidariteit voorspelde op individueel niveau over tijd geen veranderingen in online of fysieke contacten, of in gevoelens van eenzaamheid.
- De auteurs beweren op basis van hun bevindingen dat er verder gekeken moet worden dan de huidige focus op online contact en solidariteit, als we mensen willen helpen hun gevoelens van eenzaamheid aan te pakken.

⁴ Deze studie heeft een lage tot gemiddelde kwaliteit van bewijs. Beoordeeld met het GRADE Handbook (Schünemann et al) en Moola S, Munn Z, Tufanaru C, Aromataris E, Sears K, Sfetcu R, Currie M, Qureshi R, Mattis P, Lisy K, Mu P-F. Chapter 7: Systematic reviews of etiology and risk. In: Aromataris E, Munn Z (Editors). Joanna Briggs Institute Reviewer's Manual. The Joanna Briggs Institute, 2017. Available from <https://reviewersmanual.joannabriggs.org/>